

การบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนบ้านเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่
The premises and environment management of Ban Wiang Haeng School,
Chiang Mai Province

วรภาส สุภามูล*

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนบ้านเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุของปัญหาและ 2) เพื่อเสนอแนะวิธีการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนบ้านเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ตัวแทนผู้ปกครอง บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา รวมทั้งสิ้นจำนวน 34 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย การประชุม Focus Group Discussion วิเคราะห์ข้อมูลโดยสรุปสังเคราะห์ประเด็นแล้วเขียนเป็นความเรียง แบบตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหา และสาเหตุตามหลักการ POLC ทางโรงเรียนยังขาดการวางแผน จัดการที่เป็นระบบ ขาดการส่งเสริมให้บุคลากร ชุมชน นักเรียนมีส่วนร่วมและขาดการกำกับ ติดตาม ประเมินผลไปปรับปรุง พัฒนา

ข้อเสนอแนะพบว่า ผู้บริหารควรมีการประชุมวางแผนแต่งตั้งกรรมการดำเนินงาน กระตุ้นให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม กำกับ ติดตาม ประเมินสรุปแล้วนำผลไปปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

จากการพิจารณาตรวจสอบตามเกณฑ์พิจารณาตรวจสอบ 60% ขึ้นไป พบว่ามีค่ามากกว่า 60% ถือว่า มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์

คำสำคัญ: การบริหาร, งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม, โรงเรียนบ้านเวียงแหง

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to analyze problems and cause of problems, and to propose methods of the premises and environment management of Ban Wiang Haeng School, Chiang Mai Province. Population used in this study were experts, parents representatives, educational personnel, and school board committee, the total number was 34. Instrument used in this research was a focus group discussion. Data were analyzed by summarizing and synthesizing by each issue, and the examining form of the suitability, feasibility, and usefulness, data were analyzed by using percentage.

The research found that the problems and the causes of POLC principles (Planning, Organizing, Leading, Controlling), the school lacked of planning, systematic management, personnel, community and students were not encouraged to join together and there were not the monitoring, following-up, evaluating, and summarizing for the improvement and development.

The recommendations found that the administrators should have the meetings for planning and appointing the operational committee, encourage all sectors to coordinate, monitor, follow-up, evaluate, and summarize for the improvement and development.

As regards the examining according to the examination criteria more than 60%, it was believed that over 60% was suitability, feasibility, and usefulness.

Keywords: The Premises and Environment Management, Ban Wiang Haeng School

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนนั้นนอกจากครูเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามและพัฒนาการได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ทุกด้าน ยังมีปัจจัยอื่นๆอีกหลายประการ สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญและมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงาม โดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับอาคารเรียน สถานที่ บริเวณ รวมทั้งบุคคลและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่อยู่รอบตัวผู้เรียนทุกชนิด ล้วนแล้วแต่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนหรือเกิดการเรียนรู้ของผู้เรียน สิ่งแวดล้อมดีย่อมมีผลต่อขวัญและกำลังใจในการประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนและการทำงานของทุกคนในสถานศึกษา ส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนการสอนทำให้มีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่วางไว้ ดังที่กล่าวมา อาคารเรียน

* *ครูผู้ช่วย* โรงเรียนบ้านเวียงแหง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่. URL: <http://banwianghaeng.com>

สถานที่ บริเวณ รวมทั้งบุคคลและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จะช่วยส่งเสริมให้สถานศึกษาได้มีบรรยากาศดี เอื้อต่อการทำกิจกรรมต่างๆ แล้วยังช่วยส่งเสริมให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากการจัดสถานที่ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานยังต้องคำนึงถึงการใช้ประโยชน์ให้ได้มากที่สุด เช่น ผนังห้อง แสงสว่างภายในห้องเรียน ต้องเพียงพอ บริเวณรอบอาคารเรียนต้องร่มรื่น มีอาคารสีนวลสวยงาม โต๊ะเก้าอี้ทันทนต่อการใช้งานแล้วเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอนต้องปลอดภัยพร้อมต่อการใช้งานตลอดเวลา จากสภาพการณดังกล่าว ปัญหาส่วนใหญ่อยู่ในด้านการจัดสร้างอาคารสถานที่ พบปัญหาการกำหนดการใช้ประโยชน์ของอาคารสถานที่ ด้านการใช้อาคารสถานที่พบปัญหาในการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ ด้านการบำรุงรักษาอาคารสถานที่พบปัญหาในการตรวจตราสภาพของอาคารสถานที่ ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่พบปัญหาด้านการจัดเวรยามดูแล และด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่พบปัญหาการให้บุคลากรของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการเสนอแนะเพื่อปรับปรุงและประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ (กิตติศัพท์ ขจรอำไพสุข, 2552 : 50)

โรงเรียนบ้านเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ปัจจุบันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 เป็นโรงเรียนขนาดกลางเปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นปฐมวัยถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การบริหารอาคารสถานที่ที่มีปัญหา เช่น ขาดบุคลากร บุคลากรขาดความรู้ความสามารถ ขาดการจัดการที่ดี ขาดงบประมาณ และขาดความร่วมมือจากชุมชน จึงเป็นสาเหตุทำให้การพัฒนาอาคารสถานที่ไม่ดีพอ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรและชุมชน จึงเป็นบุคคลที่สำคัญในการร่วมมือกันพัฒนา ส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนมีความสวยงาม ร่มรื่น เหมาะแก่การเรียนรู้นักเรียน

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน ได้เล็งเห็นความสำคัญของการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนบ้านเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ว่าควรมีลักษณะอย่างไรเพื่อหาวิธีการแก้ไขปัญหาว่ามีวิธีการใดบ้าง เพื่อนำผลการวิจัยไปปรับปรุง เปลี่ยนแปลงและพัฒนาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้สวยงาม ร่มรื่น เหมาะสมและเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ เรียนอย่างมีความสุข เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ของโรงเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุของปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนบ้านเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อเสนอแนะวิธีการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนบ้านเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้ามีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุของปัญหาตลอดจน เสนอแนะการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนบ้านเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ สังเคราะห์การบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของนักวิชาการและนักวิจัยหลายๆ ท่าน ดังนี้

ผู้วิจัย	การวางแผนเกี่ยวกับอาคารสถานที่	การจัดสร้างอาคารสถานที่	การใช้อาคารสถานที่	การบำรุงรักษาอาคารสถานที่	การควบคุมอาคารสถานที่	การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,(2541:19)	✓	✓	✓	✓	-	-
ศิริ เจริญวัย,(2541:27)	✓	✓	✓	✓	✓	✓
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ,(2541:29-31)	✓	✓	✓	✓	✓	✓
กิติมา ปรีดีลภ, (2532:198)	-	✓	✓	✓	✓	✓
บุญช่วย จินดาประพันธ์, (2536:107-119)	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ธีระ ภักดี, (2531:211-212)	-	✓	✓	✓	✓	✓
พิชัย เสงี่ยมจิตต์, (2542:204-230)	✓	-	✓	✓	✓	✓
ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, (2542:163)	✓	✓	✓	✓	✓	✓
สุปรีชา หิรัญโร, (2531:182)	✓	✓	-	-	-	-
รวม	7	8	8	8	7	7

จากการสังเคราะห์ขอบข่ายงานอาคารสถานที่จากการศึกษาผลงานวิจัย จำนวน 9 ผลงานวิจัย โดยมีขอบข่ายทั้ง 6 ด้านมีความถี่มากที่สุด แต่ผู้วิจัยเลือกศึกษาเพียง 5 ด้าน เพราะตรงกับบริบทของโรงเรียนบ้านเวียงแหง ขอบข่ายงานทั้ง 5 ด้าน โดย POLC คือ

1. การจัดสร้างอาคารสถานที่
2. การใช้อาคารสถานที่
3. การบำรุงรักษาอาคารสถานที่
4. การควบคุมอาคารสถานที่
5. การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ประกอบด้วยนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ตัวแทนชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 9 คน ครู จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 13 คน

นิยามศัพท์ในการวิจัย

1. การบริหาร หมายถึง หน้าที่รับผิดชอบด้านการบริหารอาคารสถานที่ของโรงเรียนบ้านเวียงแหง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อใช้ในการดำเนินงานการบริหารอาคารสถานที่ของโรงเรียนบ้านเวียงแหง ในด้านต่างๆ คือ ด้านการวางแผนงาน (Planning) ด้านการจัดองค์การ (Organizing) ด้านการนำองค์การ (Leading) และด้านการควบคุม (Controlling)

การวางแผนงาน (Planning) หมายถึง กระบวนการในการตั้งเป้าหมายในการดำเนินงาน มีการวางแผนการบริหารอาคารสถานที่ของโรงเรียนบ้านเวียงแหง ตั้งแต่การจัดทำแผนและการพิจารณาอนุมัติแผนงาน

การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การกำหนดผู้รับผิดชอบ กำหนดหน้าที่รับผิดชอบตลอดจนการมอบหมาย ความรับผิดชอบ และอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานอาคารสถานที่

การนำองค์การ (Leading) หมายถึง การจูงใจ ภาวะผู้นำ และการสื่อสารระหว่างบุคคลในโรงเรียน เพื่อช่วยให้การบริหารและดำเนินงานอาคารสถานที่ของโรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์

การควบคุม (Controlling) หมายถึง การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการบริหารและดำเนินงานบริหารอาคารสถานที่ของโรงเรียนบ้านเวียงแหง

2. ปัญหาและสาเหตุของปัญหาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน หมายถึง ข้อขัดแย้งและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารของสถานที่และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาทั้ง 5 ด้าน

2.1 การจัดสร้างอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม หมายถึง การจัดสร้างอาคารเรียน วางแผน จัดหางบประมาณและเพื่อการจัดสร้างอาคารสถานที่เพื่อการเรียนการสอน

2.2 การใช้อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม หมายถึง การกำหนดกฎระเบียบการใช้อาคารสถานที่

2.3 การบำรุงรักษาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม หมายถึง การวิเคราะห์ วางแผน ซ่อมแซม และดัดแปลงแก้ไขให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

2.4 การควบคุมดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม หมายถึง การวางมาตรการการควบคุมอาคารสถานที่หรืออุปกรณ์ทุกชนิด และการแต่งตั้งคณะกรรมการ

2.5 การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม หมายถึง การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ การวางแผนการประเมิน การดำเนินการประเมินและนำผลการประเมินไปใช้ เพื่อการปรับและพัฒนาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

3. สิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่ร่วมแรงร่วมใจกันสร้างขึ้นมา เช่น อาคารเรียน ห้องสมุด สนามเด็กเล่น อาคารอำนวยการ สวนสมุนไพร อุทยานต้นไม้ (แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน)
4. วิธีการบริหาร หมายถึง กระบวนการ เทคนิคเพื่อพัฒนาโรงเรียนบ้านเวียงแหงโดยใช้หลักการ POLC มาใช้

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุของปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนบ้านเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วยหัวหน้างานบริหารทั่วไป นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ตัวแทนชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 9 คน ครู จำนวน 1 คน รวมทั้งหมด จำนวน 13 คน โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้กระบวนการ POLC

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดข้อเสนอแนะวิธีการบริหารงานอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนบ้านเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วยหัวหน้างานบริหารทั่วไป นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ตัวแทนชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาจำนวน 9 คน ครูจำนวน 1 คน รวมทั้งหมดจำนวน 13 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในขั้นตอนนี้มีเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

3.1 สังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

3.2 แบบบันทึกการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) โดยใช้กระบวนการ POLC เพื่อบันทึกสภาพการดำเนินงาน ปัญหาและสาเหตุการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนบ้านเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

3.3 แบบพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์

การรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในขั้นตอนนี้ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ 1) การวิเคราะห์เอกสารแนวคิด ทฤษฎี และ 2) การสรุปประเด็นจากการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) โดยใช้กระบวนการ POLC

ประเด็นที่สำคัญจากการศึกษาวิธีการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนบ้านเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ มากำหนดเป็นร่างข้อเสนอแนะการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนบ้านเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มย่อยโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา และสรุปประเด็นสำคัญ เพื่อกำหนดเป็นร่างการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนบ้านเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

ขั้นตอนที่ 3 การพิจารณาตรวจสอบข้อเสนอแนะวิธีการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนบ้านเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาขั้นตอนนี้ ได้แก่

- 1.กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้มีรู้และประสบการณ์ทางด้านการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม จำนวน 5 คน มีหลักเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

- 1.1 เป็นผู้จบการศึกษาระดับปริญญาโท ทางด้านการบริหารการศึกษา หรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารงาน อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม หรือ
- 1.2 มีประสบการณ์หรือเกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาในระดับสำนัก และระดับเขตพื้นที่การศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการ

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้ เป็นการพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ของข้อเสนอแนะวิธีการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนบ้านเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้เชี่ยวชาญ ครู บุคลากร และผู้ปกครองพิจารณาตรวจสอบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล นำประเด็นที่ได้มาสร้างเป็นแบบพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความมีประโยชน์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำแบบพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ ครู บุคลากร และผู้ปกครองพิจารณาตรวจสอบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาหาค่าร้อยละ เกณฑ์การพิจารณาตรวจสอบ 60% ขึ้นไป ถือว่ามีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนบ้านเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า

ด้าน Planning (P)

ทางโรงเรียนยังขาดการสำรวจความต้องการการทำให้แบบของงบประมาณ เนื่องจากขาดการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ การปรับปรุงอาคารสถานที่ และขาดการจัดสรรงบประมาณในการดูแลรักษาอาคารสถานที่

ด้าน Organizing (O)

การจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ของโรงเรียนขาดการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่อย่างเหมาะสม

ด้าน Leading (L)

ชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ ไม่มีโอกาสได้ใช้บริการด้านอาคารสถานที่ของโรงเรียนโดยโรงเรียน ขาดการส่งเสริมให้นักเรียน ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ และส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลอาคารสถานที่อย่างต่อเนื่อง

ด้าน Controlling (C)

โรงเรียนขาดการวางแผนควบคุมติดตามประเมินผลการก่อสร้างและการใช้อาคารสถานที่ ขาดการเก็บบันทึกการประเมินการใช้อาคารสถานที่ไว้เป็นหลักฐาน ขาดการกำกับติดตามการนำผลการประเมินมาสรุปเพื่อปรับปรุง ข้อมแซม พัฒนา การตกแต่งอาคารสถานที่การจัดภูมิทัศน์ไม่เหมาะสม ขาดการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมติดตามอยู่เวรยามดูแลรักษาอาคารสถานที่อย่างต่อเนื่อง

ตอนที่ 2 สาเหตุของปัญหาการบริหารจัดการงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

ด้าน Planning (P)

ทางโรงเรียนไม่มีการสำรวจความต้องการ ในการวางแผนการใช้อาคารสถานที่และ การขอจัดสรรงบประมาณในการดูแลรักษาอาคารสถานที่ไม่ต่อเนื่อง

ด้าน Organizing (O)

โรงเรียนไม่มีการจัดการวัสดุ ครุภัณฑ์ให้เพียงพอและเหมาะสมตรงตามความต้องการของครูและ ไม่มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่และการอยู่เวรยามดูแลรักษาอาคารสถานที่

ด้าน Leading (L)

ที่ผ่านมาทางโรงเรียนไม่มีการให้บริการด้านอาคารสถานที่แก่ชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ ขาดการส่งเสริมให้ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลเนื่องจากความไม่พร้อมของอาคารสถานที่และอุปกรณ์ต่างๆ

ด้าน Controlling (C)

ทางโรงเรียนไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมการก่อสร้างให้เป็นไปตามกฎหมาย ขาดการติดตามประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ ไม่ได้มีวิธีการเก็บบันทึกการประเมินการใช้อาคารสถานที่ไว้เป็นหลักฐานอย่างชัดเจนในการนำผลการประเมินมาสรุปเพื่อปรับปรุง พัฒนา หรือการประดับตกแต่งอาคารสถานที่ให้มีความสวยงามน่าอยู่อย่างต่อเนื่อง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะวิธีการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

ด้าน Planning (P)

โรงเรียนควรมีการสำรวจความต้องการ การประชุมวางแผนการใช้อาคารสถานที่ การทำแบบของงบประมาณ และการจัดทำโครงการเพื่อจัดสรรงบประมาณในการดูแลรักษาอาคารสถานที่อย่างต่อเนื่องทุกปี

ด้าน Organizing (O)

โรงเรียนควรมีการจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ให้เพียงพอและเหมาะสมตรงตามความต้องการของครูและบุคลากรและควรมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุม ติดตาม ประเมินผลการใช้อาคารสถานที่อยู่เวรยามดูแลรักษาอาคารสถานที่อย่างเป็นระบบ

ด้าน Leading (L)

โรงเรียนควรมีการให้บริการอาคารสถานที่แก่ชุมชนและหน่วยงานอื่นๆโดยจัดวัสดุ อุปกรณ์ให้ครบ ควรมีการส่งเสริมให้บุคลากร นักเรียน และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลบำรุงรักษาอาคารสถานที่

ด้าน Controlling (C)

โรงเรียนควรมีคณะกรรมการควบคุม ติดตามผลการใช้อาคารสถานที่และการก่อสร้างให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ควรมีการจัดทำแบบประเมินผลการใช้อาคารสถานที่อย่างเป็นระบบไว้เป็นหลักฐาน และควรมีการนำผลการประเมินมาสรุปเพื่อปรับปรุง พัฒนา ให้เพียงพอกับความต้องการการใช้งาน ควรมีการตกแต่งอาคารสถานที่ให้สวยงามน่าอยู่เสมอ และกำกับ ติดตามบำรุงรักษาอาคารสถานที่อย่างสม่ำเสมอ

ร้อยละของผู้พิจารณาตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์จำแนกตามวิธีการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนบ้านเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

ร้อยละของผู้พิจารณาตรวจสอบมากกว่าเกณฑ์พิจารณาตรวจสอบ 60% ขึ้นไปแสดงว่ามีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนบ้านเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

ปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนบ้านเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

ด้าน Planning (P)

ทางโรงเรียนยังขาดการสำรวจความต้องการการทำแบบของงบประมาณเนื่องจากขาดการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ การปรับปรุงอาคารสถานที่ และขาดการจัดสรรงบประมาณในการดูแลรักษาอาคารสถานที่ ซึ่งตรงข้ามกับผลการวิจัยของ พันโทหญิงกรรณทิพย์ ใจเพชร, (2551) ได้ศึกษาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนทหารพลาธิการ กรมพลาธิการทหารบก กล่าวว่าควรวางแผน พัฒนาในการสำรวจ การจัดหา จัดสร้างเพิ่มเติม และธนาคาร เม่นแต้ม,(2550 หน้า 108-114) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่การศึกษา เชียงใหม่เขต 2 กล่าวว่า ควรมีแผนงานและแผนผังอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

ด้าน Organizing (O)

การจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ของโรงเรียนขาดการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่อย่างเหมาะสม ซึ่งตรงข้ามกับผลการวิจัยของ ธนาคาร เม่นแต้ม, (2550 หน้า 108-114) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่การศึกษา เชียงใหม่เขต 2 กล่าวว่า ควรมีแผนงานและแผนผังอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม มีระเบียบการใช้ และให้บริการแก่ชุมชน และ พันโทหญิงกรรณทิพย์ ใจเพชร, (2551) ได้ศึกษาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนทหารพลาธิการ กรมพลาธิการทหารบก กล่าวว่าควรจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ให้เหมาะสมและเพียงพอ

ด้าน Leading (L)

ชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ ไม่มีโอกาสได้ใช้บริการด้านอาคารสถานที่ของโรงเรียนโดยโรงเรียน ขาดการส่งเสริมให้นักเรียน ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ และส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลอาคารสถานที่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งตรงข้ามกับผลการวิจัยของ สุทิน พรหมสี,(2551) กล่าวว่า ควรมีการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่เป็นระยะๆ และสม่ำเสมอ ให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการประเมิน เพื่อเสนอแนะในการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานอาคารสถานที่ในโรงเรียน

ด้าน Controlling (C)

โรงเรียนขาดการวางแผนควบคุมติดตามประเมินผลการทำงานก่อสร้างและการใช้อาคารสถานที่ ขาดการเก็บบันทึกการประเมินการใช้อาคารสถานที่ไว้เป็นหลักฐาน ขาดการกำกับติดตามการนำผลการประเมินมาสรุปเพื่อปรับปรุง ซ่อมแซม พัฒนา การตกแต่งอาคารสถานที่ไม่ค้อยสวยงามน่าอยู่ ขาดการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมติดตามอยู่เวรยามดูแลรักษาอาคารสถานที่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งตรงข้ามกับผลการวิจัยของ สุทิน พรหมสี,(2551) กล่าวว่า ควรมีการจัดเวรยามดูแลอาคารสถานที่ให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัย ตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่ให้เป็นไปตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างบุคลากร และส่งเสริมให้นักเรียนและบุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดูแลอาคารสถานที่

สาเหตุของปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนบ้านเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

ด้าน Planning (P)

ทางโรงเรียนไม่มีการสำรวจความต้องการ ในการวางแผนการใช้อาคารสถานที่และ การขอจัดสรรงบประมาณในการดูแลรักษาอาคารสถานที่ไม่ต่อเนื่อง ซึ่งตรงกันข้ามกับผลการวิจัยของ พันโทหญิงกรรณทิพย์ ใจเพชร, (2551) ได้ศึกษาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนทหารพลาธิการ กรมพลาธิการทหารบก กล่าวว่าควรวางแผน พัฒนาในการสำรวจ การจัดหา จัดสร้างเพิ่มเติม

ด้าน Organizing (O)

โรงเรียนไม่มีการจัดการวัสดุ ครุภัณฑ์ให้เพียงพอและเหมาะสมตรงตามความต้องการของครูและ ไม่มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่และการอยู่เวรยามดูแลรักษาอาคารสถานที่ ซึ่งตรงข้ามกับผลการวิจัยของ สุทิน พรหมสี,(2551) กล่าวว่า การใช้อาคารสถานที่ควรดำเนินการวางแผนใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าโดยให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วม จัดให้มีแผนผังบริเวณโรงเรียน จัดให้มีการทำตารางแสดงการใช้อาคารสถานที่และพันโทหญิงกรรณ

ทิพย์ ใจเพชร,(2551) ได้ศึกษาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนทหารพลาธิการ กรมพลาธิการทหารบก กล่าวว่าควรวางแผน พัฒนาในการสำรวจ การจัดหา จัดสร้างเพิ่มเติม วัสดุครุภัณฑ์ให้เหมาะสมและเพียงพอ

ด้าน Leading (L)

ที่ผ่านมาทางโรงเรียนไม่มีการให้บริการด้านอาคารสถานที่แก่ชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ ขาดการส่งเสริมให้ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลเนื่องจากความไม่พร้อมของอาคารสถานที่และอุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งตรงข้ามกับผลการวิจัยของ สุทิน พรหมสี,(2551) กล่าวว่าควรตรวจสอบสภาพอาคารสถานที่อย่างสม่ำเสมอให้อยู่ในสภาพปัจจุบันใช้งานได้ จัดให้มีการซ่อมแซมอาคารสถานที่ที่ชำรุด ควรให้บริการด้านอาคารสถานที่แก่ชุมชนในการจัดกิจกรรมและส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาอาคารสถานที่

ด้าน Controlling (C)

ทางโรงเรียนไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมการก่อสร้างให้เป็นไปตามกฎหมาย ขาดการติดตามประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ ไม่ได้มีวิธีการเก็บบันทึกการประเมินการใช้อาคารสถานที่ไว้เป็นหลักฐานอย่างชัดเจนในการนำผลการประเมินมาสรุปเพื่อปรับปรุง พัฒนา หรือการประดับตกแต่งอาคารสถานที่ให้มีความสวยงามน่าอยู่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งตรงข้ามกับผลการวิจัยของ สุทิน พรหมสี, (2551) กล่าวว่า ควรมีการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่เป็นระยะๆ และสม่ำเสมอ ให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการประเมิน เพื่อเสนอแนะในการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานอาคารสถานที่ในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรทำวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนบ้านเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่
2. ควรทำวิจัยเรื่องแนวทางการระดมทรัพยากรด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนบ้านเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

เอกสารอ้างอิง

- กรรณทิพย์ ใจเพชร. (2551). *การบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนทหารพลาธิการ กรมพลาธิการทหารบก*. วิทยานิพนธ์, บัณฑิตวิทยาลัย, ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). *แนวทางการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษาตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. *เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2546*. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- กิตติศักดิ์ ขจรอำไพสุข. (2552). *สภาพและปัญหาการจัดการอาคารสถานที่ในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษา, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ธนากร เม่นแต้ม. (2550). *สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนขนาดเล็กในเขต พื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 2*. วิทยานิพนธ์, บริหารการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สุทิน พรหมสี. (2551). *การบริหารงานอาคารสถานที่*. สืบค้นเมื่อ ตุลาคม 11 ตุลาคม 2560, เข้าถึงได้จาก www.reg.su.ac.th/registrar.